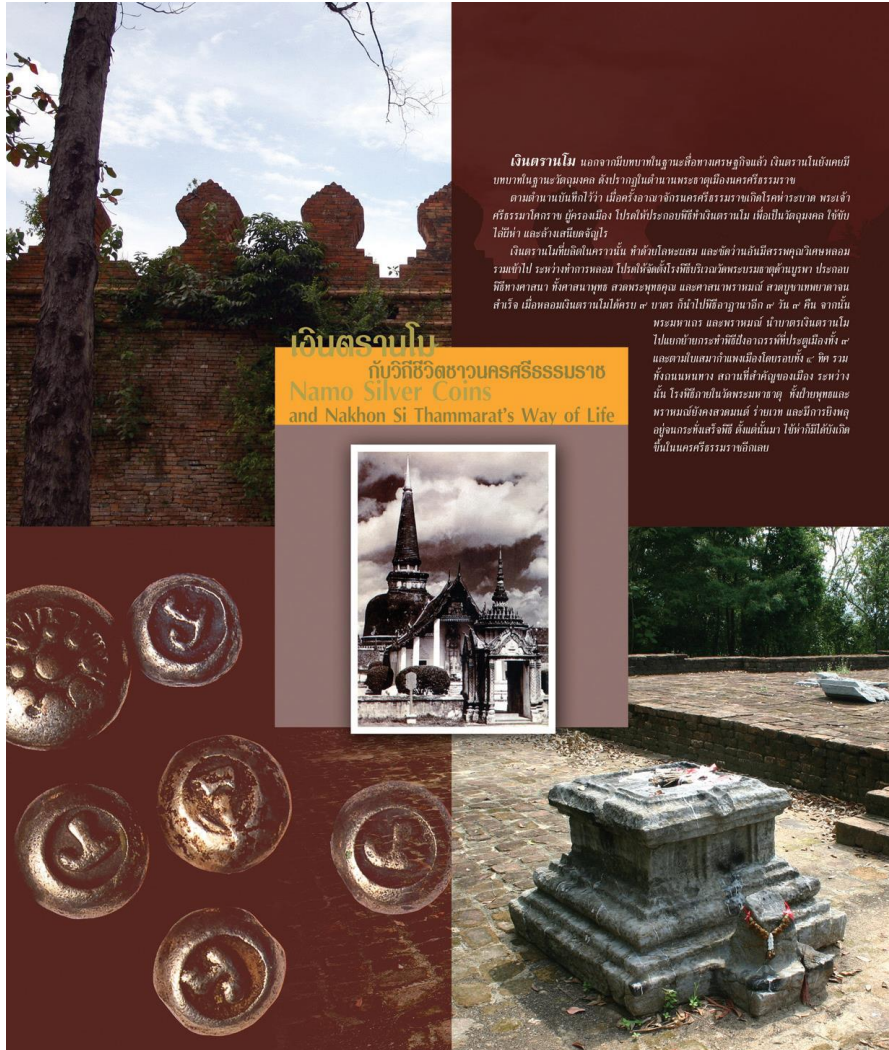

เงินตราของนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Money

นครศรีธรรมราชเป็นแหล่งผลิตเงินตราแห่งแรกๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เงินตรายุคแรก ได้แก่ เงินตราโม ซึ่งผลิตเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ นอกจากนี้ยังพบเงินตราที่ตราขึ้นในท้องถิ่นอีกหลายประเภท

เช่น เงินหอยเบี้ย เงินหอยแครง เงินเส้น เงินเหรียญแบบสมัยกรุงศรีอยุธยา เงินก๊อ และเงินพดด้วง

เงินตราโม
กับวิถีชีวิตชาวนครศรีธรรมราช
Namo Silver Coins
and Nakhon Si Thammarat's Way of Life

เงินตราโม นอกจากมีบทบาทในฐานะสื่อกลางเศรษฐกิจแล้ว เงินตราโมยังเคยมีบทบาทในฐานะวัดอุ้มงคล ดังปรากฏในตำนานพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตามตำนานบันทึกไว้ว่า เมื่อครั้งอาณาจักรนครศรีธรรมราชเกิดโรคห่าระบาด พระเจ้าศรีธรรมโศกราช ผู้ครองเมือง โปรดให้ประกอบพิธีทำเงินตราโม เพื่อเป็นวัดอุ้มงคล ใช้ขี้ขี้ไต้ทำ และล้างเสกเป็นเจดีย์ไฉโร

เงินตราโมที่ผลิตในคราวนั้น ทำด้วยโลหะผสม และเชื่อว่าอันมีสรรพคุณวิเศษหลอมรวมเข้าไป ระหว่างการทำารหลอม โปรดให้จัดตั้งโรงพิธีบริเวณวัดพระบรมธาตุด้านบูรพา ประกอบพิธีทางศาสนา ทั้งศาสนาพุทธ ศาสนะพราหมณ์ และศาสนาเชนด้วย สวดบูชาเทพยดาจนสำเร็จ เมื่อหลอมเงินตราโมได้ครบ ๕ บาท ก็นำไปพิธีอาถรรพ์อีก ๕ วัน ๕ คืน จากนั้นพระมหากษัตริย์ และพราหมณ์ นำบาตรเงินตราโมไปแจกจ่ายกระษัตริย์ฝ่ายอารยที่ประดิษฐานที่ ๔ และตามโบสถ์ทั่วเมืองในคราวนี้ถึง ๔ ปี ๔ วัน ตั้งถนนหนทาง สถานที่ที่สำคัญของเมือง ระหว่างนั้น ไร่ที่ปลูกข้าวในนครห่าขาดู ทั้งปลูกพืชและนารวมเรียงสองสามนเด่ ไร่ขาว และมีกระษัตริย์อยู่จนกระทั่งเสร็จพิธี ตั้งแต่บัดนั้นมา ไร่ที่ว่ามีได้ผลิตขึ้นในนครศรีธรรมราชอีกเลย

เงินตราโมกับวิถีชีวิตชาว
นครศรีธรรมราช

Namo Silver Coins and Nakhon Si
Thammarat's Way of life

เงินตราโม นอกจากมีบทบาทในฐานะทางเศรษฐกิจแล้ว เงินตราโมยังเคยมีบทบาทในฐานะวัดอุ้มงคล ดังปรากฏในตำนานพระชาติเมืองนครศรีธรรมราชตามตำนานบันทึกไว้ว่า เมื่อครั้งอาณาจักรนครศรีธรรมราชเกิดโรคห่าระบาด พระเจ้าศรีธรรมโศกราชผู้ครองเมือง โปรดให้ประกอบพิธีทำเงินตราโม เพื่อเป็นวัดอุ้มงคล ใช้ขี้ขี้ไต้ทำ และล้างเสกเจดีย์ไฉโร

เงินตราโมที่ผลิตในคราวนั้น ทำด้วยโลหะผสม และซัดว่านอันมีสรรพคุณวิเศษหลอมรวมเข้าไป ระหว่างการหลอม โปรดให้จัดตั้งโรงพิธีบริเวณวัดพระบรมธาตุด้านบูรพา ประกอบพิธีทางศาสนา ทั้งศาสนาพุทธศาสนาพราหมณ์ และศาสนาเชนด้วย สวดบูชาเทพยดาจนสำเร็จ เมื่อหลอมเงินตราโมได้ครบ ๕ บาท ก็นำไปประกอบพิธีอาถรรพ์อีก ๕ วัน ๕ คืน จากนั้นมหาเถรและพราหมณ์ นำบาตรเงินตราโมไปแจกจ่ายกระษัตริย์ฝ่ายอารยที่ประดิษฐานที่ ๔ และตามโบสถ์ทั่วเมืองในคราวนี้ถึง ๔ ปี ๔ วัน ตั้งถนนหนทาง สถานที่ที่สำคัญของเมือง ระหว่างนั้น ไร่ที่ปลูกข้าวในนครห่าขาดู ทั้งปลูกพืชและนารวมเรียงสองสามนเด่ ไร่ขาว และมีกระษัตริย์อยู่จนกระทั่งเสร็จพิธี ตั้งแต่บัดนั้นมา ไร่ที่ว่ามีได้ผลิตขึ้นในนครศรีธรรมราชอีกเลย

ระหว่างนั้น โรงพิธีภายในวัดพระบรมธาตุ ทั้ง
ฝ่ายพุทธและพราหมณ์ยังคงสวดมนต์

ร้ายเวทและมีการยิงพลูอยู่จนกระทั่งเสร็จพิธี
ตั้งแต่นั้นมาใช้ท่าก้มก็ได้บังเกิดขึ้นในครศรีธรรม
ราชอีกเลย

กำเนิดเงินตราโม และสื่อ สัญลักษณ์

The Origin and Symbolism of Namo Silver Coins

สันนิษฐานว่า กำเนิดเงินตราโม น่าจะเกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์ ซึ่งในช่วงเวลานั้น ได้เผยแผ่อย่าง
กว้างขวางในนครศรีธรรมราช รอยประทับตัวอักษรปัลลวะ " " บนเหรียญ หมายถึงว่า "นมะ" หรือ "นมัส"
การนอบน้อม การเคารพการไหว้ และรูปทรงยาวรีของเงินนโมในยุคแรกที่เรียกว่าชนิเม็ดข้าวสาร คล้าย
กับศิวลึงค์ ประเภทลึงค์ ซึ่งเป็นรูปเคารพขนาดเล็กในศาสนาพราหมณ์ ลัทธิไสวนิกายและรอยค้อน
ด้านหลังข้างละ ๓ รอย น่าจะหมายถึงตรีมูรติ หรือเทพผู้ยิ่งใหญ่ ๓ พระองค์ คือ พระศิวะหรือพระอิศวร เทพ

ผู้ทำลายโลก ในกรณีที่โลกเสื่อมทรามถึงที่สุดเพื่อจะได้สร้างโลกขึ้นมาใหม่ พระวิษณุ หรือพระนารายณ์ เทพผู้รักษา และพระพรหม เทพผู้สร้างโลกและสรรพสิ่งทั้งปวงในโลก ส่วนรอยบากด้านหลังเปรียบเสมือน ร่องโยนิโทระ สัญลักษณ์แทนองค์พระอุมาชายาพระศิวะ ซึ่งนับถือว่าเป็นมารดาของโลกสันนิษฐานว่า ลักษณะของเงินตราโม น่าจะสื่อความหมายถึงการแสดงความเคารพต่อเทพสูงสุดของศาสนาพราหมณ์